بی‌بی‌سی فارسی، ایران اینترنشنال؛

رونمایی از رسانه‌های جنگ

«فرهیختگان» محتوای تلویزیونی شبکه انگلیسی بی‌بی‌سی فارسی و سعودی ایران اینترنشنال در اغتشاشات اخیر را بررسی کرد

حانیه موحدین - محمدحسین نظری
روزنامه‌نگار

اعتراضات در ایران نسبت به افزایش قیمت بنزین، محمل مناسبی برای موج تبلیغی رسانه‌های بیگانه علیه جمهوری اسلامی فراهم کرد. در این میان رسانه‌هایی چون تلویزیون فارسی‌زبان منسوب به خاندان آل‌سعود («ایران اینترنشنال») از ابتدا به‌صراحت هدف خود را براندازی نظام جمهوری اسلامی اعلام کرده‌اند. اما بی‌بی‌سی اگر در هدف پیشگام این رسانه‌ها محسوب می‌شود ولی همواره مدعی سطحی حرفه‌ای برای خود بوده و متظاهر به رعایت اصول و قواعد خبرسازی است. اگرچه در این تظاهر همواره از ترفند دوگانه‌ای رسانه‌ای برای القای مطلوبات خود به مخاطب بهره برده است. از این رو رسانه‌هایی چون ایران اینترنشنال که از زمان تاسیس مترصد فرصتی برای براندازی نظام بودند، بدیهی است بی‌آنکه ابایی داشته باشند به تشویق اغتشاش‌گران بپردازند. در این میان بی‌بی‌سی فارسی نیز عنان نگاه حرفه‌ای به رسانه را به‌وضوح پیش از پیش از کف داد و به اتاق جنگ و هدایت عملیات آشوب علیه نظام جمهوری اسلامی تبدیل شد. بی‌بی‌سی فارسی از آغاز اعتراضات به افزایش قیمت بنزین، چنان ذوق زده شد که در خبری فوری اعلام کرد که برنامه‌های خود را سه ساعت زودتر از معمول آغاز خواهد کرد. برنامه‌هایی که پوشش ویژه تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی را اعتراضات ایران خوانده شد و پیش از آغاز پخش زنده بخش تلویزیونی، شبکه خاندان آل‌سعود (ایران اینترنشنال) از ابتدا به‌صراحت هدف خود را براندازی نظام جمهوری اسلامی اعلام کرده‌اند. اما بی‌بی‌سی اگر در هدف پیشگام این رسانه‌ها محسوب می‌شود ولی همواره مدعی سطحی حرفه‌ای برای خود بوده و متظاهر به رعایت اصول و قواعد خبرسازی است. اگرچه در این تظاهر همواره از ترفند دوگانه‌ای رسانه‌ای برای القای مطلوبات خود به مخاطب بهره برده است. از این رو رسانه‌هایی چون ایران اینترنشنال که از زمان تاسیس مترصد فرصتی برای براندازی نظام بودند، بدیهی است بی‌آنکه ابایی داشته باشند به تشویق اغتشاش‌گران بپردازند. در این میان بی‌بی‌سی فارسی نیز عنان نگاه حرفه‌ای به رسانه را به‌وضوح پیش از پیش از کف داد و به اتاق جنگ و هدایت عملیات آشوب علیه نظام جمهوری اسلامی تبدیل شد. بی‌بی‌سی فارسی در آغاز اعتراضات به افزایش قیمت بنزین، چنان ذوق زده شد که در خبری فوری اعلام کرد که برنامه‌های خود را سه ساعت زودتر از معمول آغاز خواهد کرد. برنامه‌هایی که پوشش ویژه تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی را اعتراضات ایران خوانده شد و پیش از آغاز پخش زنده بخش تلویزیونی، شبکه خاندان آل‌سعود (ایران اینترنشنال) از ابتدا به‌صراحت هدف خود را براندازی نظام جمهوری اسلامی اعلام کرده‌اند. اما بی‌بی‌سی اگر در هدف پیشگام این رسانه‌ها محسوب می‌شود ولی همواره مدعی سطحی حرفه‌ای برای خود بوده و متظاهر به رعایت اصول و قواعد خبرسازی است. اگرچه در این تظاهر همواره از ترفند دوگانه‌ای رسانه‌ای برای القای مطلوبات خود به مخاطب بهره برده است. از این رو رسانه‌هایی چون ایران اینترنشنال که از زمان تاسیس مترصد فرصتی برای براندازی نظام بودند، بدیهی است بی‌آنکه ابایی داشته باشند به تشویق اغتشاش‌گران بپردازند. در این میان بی‌بی‌سی فارسی نیز عنان نگاه حرفه‌ای به رسانه را به‌وضوح پیش از پیش از کف داد و به اتاق جنگ و هدایت عملیات آشوب علیه نظام جمهوری اسلامی تبدیل شد. بی‌بی‌سی

تلاش برای تطهیر پهلوی

بی‌بی‌سی فارسی از همان ساعات اولیه اعتراضات تاکید می‌کند که اگر اعتراضات (خشونت‌آمیز) رهبری نداشته باشد به نتیجه مطلوب (از نگاه بی‌بی‌سی یعنی براندازی نظام جمهوری اسلامی) نخواهد رسید. در همین راستا، اگرچه امثال علی مزروعی ابراز تاسف می‌کنند که آلترناتیو قوی در میان خارج‌نشینان علیه نظام جمهوری اسلامی وجود ندارد، با این حال چند ساعتی بیشتر از پخش پوشش ویژه اعتراضات توسط بی‌بی‌سی نگذشته بود که رسانه خاندان سلطنتی انگلیس تمرکز ویژه گزارش را بر توئیت رضا پهلوی می‌گذارد تا بار دیگر از رهبر اپوزیسیون- از نگاه خودش- رونمایی کند. بی‌بی‌سی پیش از این نیز بقایای پهلوی را رهبر اپوزیسیون ایران خوانده بود. همزمان با رونمایی تکراری از رهبر اپوزیسیون ایران توسط بی‌بی‌سی، این شبکه تلویزیونی در گزارش‌های پیاپی بی‌آنکه ترینشن با تصاویر مرتبط باشد از کشتار در ایران می‌گوید و مدعی حضور «گسترده مردم» برای گرفتن پایگاه‌های نیروی انتظامی می‌شود. در همین راستا، بی‌بی‌سی فارسی دوشنبه ۲۷ آبان ۱۳۹۸، در یکی از بخش‌های خبری خود، تریبون را در اختیار امیرحسین اعتمادی قرار می‌دهد. اعتمادی از «سازمان دانش‌آموختگان لیبرال ایران» معرفی می‌شود. کسی که در حال حاضر ساکن واشنگتن دی‌سی آمریکاست و دبیرکلی این سازمان ضدانقلاب را برعهده دارد. البته از موسسان گروه سکولار سلطنت‌طلب خیلی زود سکه آن را در میان اپوزیسیون نیز از رونق انداخت. این گروهک اپوزیسیون از همان ابتدا علاوه‌بر بقایای پهلوی تحت حمایت رژیم صهیونیستی نیز قرار گرفت. تا آنجا که وزارت خارجه رژیم صهیونیستی به حمایت رسمی از آنان پرداخت. امیرحسین اعتمادی از موسسان فرشگرد، جزء خارج‌نشینانی بود که در سال ۹۵ تلاش بسیاری برای ارتباط‌گیری با دونالد ترامپ کرد. درنهایت در نامه مضحکی به وی، هم‌میهنان خود را دعا عشی خواندند و خواستار افزایش تحریم‌ها علیه مردم ایران توسط آمریکا جهت تحت فشار قرار گرفتن ملت شدند!

اعتمادی در این برنامه بی‌بی‌سی، اعتراضات در ایران را دارای رهبر ملی و میدانی می‌خواند و برای اثبات ادعایش بی‌بی‌سی را نیز مورد عتاب قرار می‌دهد و به اصطلاح دعوایی زرگری با عوامل رسانه سلطنتی انگلیس به راه می‌اندازد که چرا تصاویری از حمایت گسترده مردم ایران از خاندان پهلوی پخش نکرده است!

اعتمادی در ادعایی مضحک می‌گوید اعتراضات از پاسارگاد در سال ۹۵ تا آبان ۹۸ و واقعیت موجود در خیابان‌های ایران حاکی از این است که مردم نام رهبرشان یعنی پهلوی را صدا می‌زنند! و تصریح می‌کند: «مگر رهبران میدانی باید قبل شناسایی باشند، مگر بدون رهبر میدانی اعتراضات را می‌توان در چندین شهر سازماندهی کرد؟...»، اعتمادی ابایی ندارد که بگوید بیش از دوسال برای این اعتراضات توسط شبکه سازماندهی، برنامه‌ریزی و عملیات و حتی شعارنویسی و پرچم‌نویسی شده است. تا آنجا که تمام نافرمانی‌های مدنی که استراتژی رضا پهلوی طی ۴۰ سال بوده است، در دو، سه سال گذشته در ایران پیاده شده تا امروز به اینجا رسیده است. اعتمادی طبیعتا سعی دارد چند قرن از بقایای تاریخ گذشته پهلوی را، خیلی جدی ترسیم کند و از آب گل‌آلود پیش آمده برای امیال خود شاه‌ماهی شکار کند. از این رو بادآور می‌شود آنها جزء کسانی بودند که در طول سال‌ها خواستار فشار حداکثری روی جمهوری اسلامی شده‌اند. آنچه باعث می‌شود بی‌بی‌سی با ژست اصول رسانه و بی‌طرفی از وی می‌پرسد با این حال شما مسئولیت بخشی از خون‌هایی را که ریخته شده، برعهده می‌گیرید؟ که باز هم‌ان دعوای زرگری این بار به نفع شائنژ علیه جمهوری اسلامی رخ می‌دهد. مجری رسانه سلطنتی انگلستان به‌صراحت می‌گوید ما سوالی می‌پرسیم که مورد قبول ما نیست: «خیلی‌ها معتقدند همه مسئولیت برعهده حکومت ایران است! شما هم بگویید به نظرتان مسئولیت با چه کسی است؟!»

البته در این بازی رسانه‌ای بی‌بی‌سی، برای حفظ ژست رسانه‌ای در مقابل زمان طولانی اختصاص یافته به این سلطنت‌طلب سکولار، چند تانه‌ای با سینا عضدی، پژوهشگر مرکز تحقیقات استراتژیک و دیپلماسی دانشگاه فلوریدا (جنوبی)، صحبت می‌کند و می‌گوید که به نظرش مردم ایران دلایل انقلاب ۵۷ را فراموش نکرده‌اند و افزایش قیمت بنزین سیاست درستی بود که شاید به زمان و نحوه اجرای آن انتقاد وارد باشد و از سوی دیگر اقدامات اشرار را نیز خشونت‌طلبی می‌خواند و به همین دلایل است که فرصتی برای سخن گفتن پیدا نمی‌کند!

خط تبلیغی بی‌بی‌سی برای تطهیر عملکرد پهلوی تا آنجا پیش می‌رود که فرناز فلاحی‌زاده، از مجریان بی‌بی‌سی در برنامه صفحه ۲ آخر هفته، نقش پهلوی اول را در مدرن‌سازی ایران غیرقابل انکار می‌خواند و از سوی دیگر با ادعای ناکارآمدی نظام تاکید می‌شود که جمهوری اسلامی یک حکومت کهنه است که ربطی به دنیای امروز ندارد و از این رو محکوم به شکست است. در این راستا، حجت کلانی، سلطنت‌طلب و پان‌ایرانیست دوآتشه نیز به کمک این خط بی‌بی‌سی می‌آید و وقتی حتی فدری مانند علیجناب در مخالفت با عملکرد پهلوی به تاسیس حزب رستاخیز اشاره می‌کند، مجری تاکید می‌کند، ایران در آن حالت عشیره‌ای که آن زمان داشته برای «دموکراتیک شدن آماده نبوده و باید از بالا هدایت می‌شد!» از این رو با تاکیدات بی‌بی‌سی و توجیهات کلانشی رضا پهلوی به‌عنوان آلترناتیو علیه جمهوری اسلامی معرفی می‌شود و تنها راه امتحان بس داده در مقابل مردم ایران بازگشت به ۴۱ سال پیش و پذیرش حکومت سلطنتی خوانده می‌شود. نکته قابل تامل اینکه وقتی علیجناب از دیکتاتوری رژیم سلطنتی پهلوی می‌گوید توسط کلانشی تایید می‌شود که شما در رسانه کشوری که سیستمش پادشاهی است صحبت می‌کنید!

اعتراض نه؛ انقلاب!

بی‌بی‌سی فارسی همچون دیگر رسانه‌های لندن و نیویورک‌نشین معاند نظام تلاش می‌کرد به حاشیه‌راندن اعتراضات نسبت به افزایش قیمت بنزین، آن را به اعتراض به کلیت نظام نسبت دهد. به‌عنوان نمونه در بی‌بی‌سی فارسی دنبال شد. شعارهایی که از سال ۱۳۹۶ تا به امروز ادامه یافته، به‌نحوی حاکی از نارضایتی را، کلیت حاکمیت است، به بی‌بی‌سی ساعاتی پس از اعتراضات، تبلیغات گسترده خود را رو به پایان خواندن اعتراضات و منتهی شدن آن به انقلاب و براندازی نظام متمرکز می‌کند. تا آنجا که در گزارش‌های مختلف، اعتراضات را «آب رفته» می‌خوانند که دیگر به جوی آرامش بر نخواهد گشت. بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد بی‌بی‌سی تنها در روز دوشنبه ۲۷ آبان، بیش از ۱۲ تحلیل منتشر کرده تا مخاطبانش به این نتیجه برسند اتفاقی که در ایران درحال رخ دادن است، رخدادی مشابه سال ۵۷ است به اصطلاح خود «شورش فرودستان» را در مقابل «انقلاب مستضعفان» قرار دهد! عبارتی پرتکرار که در بخش‌های مختلف خبری بی‌بی‌سی در روزهای گذشته مکرر به گوش رسید. به‌عنوان نمونه جمال‌الدین موسوی، یکی از مجریان بی‌بی‌سی فارسی، با تاکیدات پیاپی تکرار می‌کند که این انقلاب را انقلاب کوخ‌نشینان لقب داده بودند و حالا افرادی که زیر هزینه‌های کمرشکن زندگی مانده‌اند در مقابل ماشین سرکوب ایستاده‌اند! به‌عبارتی دیگر خط تبلیغی بی‌بی‌سی فارسی به عناوین مختلف تاکید دارد اعتراضات به افزایش قیمت بنزین مشابه هیچ اعتراض جزئی از انقلاب نیست و براساس این مدعا تاکید می‌کند اعتراضات مدنی سال‌ها پیش ایران به «انقلاب گرسنگان» رسیده است! جالب اینکه آقا به اصطلاح کارشناسی در بی‌بی‌سی معتقد بود شرایط در ایران به‌زودی عادی خواهد شد و «نمد» از بودن اعتراضات را بعید می‌دانست، کلانش با «بسیارخب»های پیاپی مجریان بی‌بی‌سی قطع می‌شد.

در همین راستا بی‌بی‌سی یکی از تمرکزات ویژه خود را بر تبلیغ درخصوص سرعت گسترش اعتراضات می‌گذارد و با فراگیر خواندن اعتراضات به عناوین مختلف تاکید می‌کند موضوع اعتراضات ربطی به افزایش قیمت بنزین نداشته و براندازی کلیت نظام هدف مردم ایران است! از این رو حسن شریعتمداری به‌عنوان دبیرکل مدیریت شورای گذار، میهمان بی‌بی‌سی می‌شود و تاکید می‌کند مردم گذار از کلیت نظام را خواستار هستند و جالب و البته خنده‌آور اینکه در راستای اثبات ادعایش تنها استدلالش این است که در آذربایجان برخی شعار «...سر داده‌اند! شریعتمداری اعتراضات را «خیزش سراسری» می‌خواند و مردم را امیدوار به براندازی! «اگرچه در این ادعا آنقدر مطمئن نیست و از این رو با تاکید می‌کند اگر مردم «بیش از هفته‌ها در خیابان بمانند به خواسته خود (براندازی) خواهند رسید!»

عمار ملکی که ارتباطات وی با سازمان منافقین نیز از سال‌ها پیش آشکار شده است، به کمک این خط تبلیغی بی‌بی‌سی فارسی می‌آید و مدعی می‌شود مردم به این نتیجه رسیده‌اند که بدون یک تغییر ساختاری نمی‌توان از مشکلات خلاص شد. جالب اینکه ملکی مشکلات معیشتی را نیز در حاشیه قرار می‌دهد و از مشکلات ایران با دنبا در منطقه سخن می‌گوید! مهدی مهدوی آزاد هم اعتراضات را ریشه معیشتی را یک بمب‌ساعتی می‌خواند و در ادامه با مخاطبانش به این نتیجه برسند اتفاقی که در ایران درحال رخ دادن است، رخدادی مشابه سال ۵۷ است به اصطلاح خود «شورش فرودستان» را در مقابل «انقلاب مستضعفان» قرار دهد! عبارتی پرتکرار که در بخش‌های مختلف خبری بی‌بی‌سی در روزهای گذشته مکرر به گوش رسید. به‌عنوان نمونه جمال‌الدین موسوی، یکی از مجریان بی‌بی‌سی فارسی، با تاکیدات پیاپی تکرار می‌کند که این انقلاب را انقلاب کوخ‌نشینان لقب داده بودند و حالا افرادی که زیر هزینه‌های کمرشکن زندگی مانده‌اند در مقابل ماشین سرکوب ایستاده‌اند! به‌عبارتی دیگر خط تبلیغی بی‌بی‌سی فارسی به عناوین مختلف تاکید دارد اعتراضات به افزایش قیمت بنزین مشابه هیچ اعتراض جزئی از انقلاب نیست و براساس این مدعا تاکید می‌کند اعتراضات مدنی سال‌ها پیش ایران به «انقلاب گرسنگان» رسیده است! جالب اینکه آقا به اصطلاح کارشناسی در بی‌بی‌سی معتقد بود شرایط در ایران به‌زودی عادی خواهد شد و «نمد» از بودن اعتراضات را بعید می‌دانست، کلانش با «بسیارخب»های پیاپی مجریان بی‌بی‌سی قطع می‌شد.

تلاش برای به خشونت کشاندن اعتراضات

تلویزیون خاندان سلطنتی انگلستان برای رسیدن به اهداف خود به خشونت کشاندن اعتراضات را نه‌تنها حق مردم تبلیغ می‌کند بلکه آن را افراتر گذاشته و خشونت را برای براندازی نظام جمهوری اسلامی لازم توصیف می‌کند. در همین راستا، اظهارات تک‌سویه به اصطلاح کارشناسان بی‌بی‌سی نیز به کمکش می‌آید. به‌عنوان نمونه مهدی جلالی تهرانی که سابقه همراهی با روح‌الله زم در آمدنیوز را دارد و روابطش با عوامل رژیم صهیونیستی نیز عیان شده است، در بی‌بی‌سی فارسی به‌عنوان همراه جریان سوم از نیویورک معرفی می‌شود. جلالی مدعی می‌شود که اعتراضات در ایران صحنه جنگ است که به مردم تحمیل شده است. بی‌بی‌سی فارسی در ادامه ایران تاسف می‌کند از اینکه حتی برخی تحلیلگران اپوزیسیون نیز بین مردم و اخلالگران تفکیک قائل می‌شوند! در همین راستا، به‌عنوان نمونه رعنا رحیم‌پور (مجری بی‌بی‌سی) به‌صراحت می‌گوید: «تخریب اموال عمومی بخشی از یک مبارزه است»، قابل تأمل اینکه جلالی با اموال حاکمیت خواندن اموال عمومی تخریبش را لازم می‌خواند!

در نمونه‌ای دیگر برای جلوگیری از حفظ ژست بی‌طرفی رسانه، یکی از میهمانان بی‌بی‌سی در فرصتی کوتاه از اعتراض مسالمت‌آمیز دفاع می‌کند و البته در جملات بعدی با این جمله که «اولا اینکه رسیدن به خواسته تهییج نسل جوان به آشوبگری می‌پردازد. احمد هاشمی که گویی هنوز کابوس شکست هم‌کیشانش در عملیات فروغ جاویدان منافقین را می‌بیند در ادعایی مضحک تاکید می‌کند در ایران حمله هوایی نسبت به معترضان صورت می‌گیرد! بی‌بی‌سی حتی پا را از این فراتر می‌گذارد و تاکید می‌کند معترضان با حمله به پادگان‌ها و کلانتری‌ها از سلاح‌های به دست آمده برای مقاصد دفاع مشروع استفاده کنند!

تلاش ناکام وارد فاز فراندوم شد

با مدیریت اغتشاشات در ایران، بی‌بی‌سی فارسی که نقشه‌هایش برای براندازی در ایران رانقش بر آب می‌بیند به بیان‌های مختلف بر ضرورت یک رفراندوم برای تغییر نظام در ایران تاکید می‌کند. در همین راستا، به‌عنوان نمونه‌هایی از خروار می‌توان به ادعای رضا علیجناب، فعال ملی مذهبی پارس‌نشین، اشاره کرد. وی می‌گوید در یک رای‌گیری آزاد بالای ۹۰ درصد خواهند گفت که حکومت ایران را نمی‌خواهند! عمار ملکی نیز مدعی می‌شود بیش از ۸۰ درصد مردم در یک انتخابات با رفراندوم به نظام جمهوری اسلامی نه خواهند گفت! و تاکید می‌کند که سران اصلاحات نیز این مساله را تایید می‌کنند! حسین قاضیان نیز ادعا می‌کند از هر چهار ایرانی حداقل سه نفر مخالف نظام هستند!

تطهیر بدعهدی آمریکا در برجام

در بلبشوی عنان از کف دادن بی‌بی‌سی و تلاشش برای براندازی نظام جمهوری اسلامی گریزی هم به مذاکرات زده می‌شود و پذیرش شرایط تحمیلی مذاکرات در بن‌بست ترسیمی بی‌بی‌سی نه‌تنها با گزارش‌ها، تصاویر و ترفندهای رسانه‌ای بلکه به‌صراحت به مخاطب القا می‌شود. نکته قابل تأمل اینکه معاندان نظام که در بی‌بی‌سی کارشناسی خوانده می‌شوند نیز در طول این مدت ضعف انگیز از اثرگذاری تحریم‌ها سخن می‌گفتند. به‌عنوان نمونه یکی از این تحلیلگران بی‌بی‌سی مدعی شد: «مقامات ارشد ایران باید اذعان کنند که محاسبه دشمن، برای دامن زدن به نارضایتی شهروندان به وسیله تحریم‌ها و کشاندن جوانان به خیابان‌ها، درست از آب درآمده است»! از سوی دیگر تطهیر بدعهدی آمریکا در برجام به‌عنوان یکی از اهداف بی‌بی‌سی فارسی دنبال شد. تا آنجا که بی‌بی‌سی در گفت‌وگوهای مختلف تاکید دارد که «رهبری ایران جایی برای مذاکره با آمریکا نگذاشته بود». در همین راستا، محسن میلانی، مدیر مرکز تحقیقات استراتژیک و دیپلماسی دانشگاه فلوریدا تاکید می‌کند تا زمانی که ایران پای میز مذاکره با آمریکا ننشیند و درهای ایران به روی جهان باز نشود هر روز وضع ایران بدتر خواهد شد. رضا علیجناب، فعال ملی مذهبی پارس‌نشین مدعی می‌شود! اگرچه برجام اقتصاد ایران را به بن‌بست کشاند ولی حتی ترامپ برای حفظ برجام تلاش کرد و این حاکمیت ایران بود که نپذیرفت! در نمونه‌ای دیگر مجری بی‌بی‌سی جهت تطهیر اپوزیسیون از عباس میلانی می‌پرسد: «می‌توان بخشی از مسئولیت را متوجه کسانی دانست که مثلا از تحریم ایران حمایت کردند» و میلانی تاکید می‌کند ایران اگر با آمریکا مذاکره می‌کرد می‌توانست این تحریم‌ها را رفع کند!

سرد رگمی بی‌بی‌سی از قطع اینترنت

قطع نشدن اینترنت در ایران نیز به‌وضوح نقشه‌های بی‌بی‌سی را نقش بر آب می‌کند. بی‌بی‌سی فارسی خشم خود از اینترنت ملی ایران را با فیلترنت خواندن آن به تصویر می‌کشد. از سوی دیگر تحریم‌های آمریکا را باعث بومی شدن ارتباطات در ایران و راحت‌تر فراهم شدن امکان قطع اینترنت می‌خواند. اگرچه از سوی دیگر تلاش می‌کند با سخن گفتن از تلاش آمریکا از گردش آزاد اطلاعات از تیزی انگشت اتهامی که خودش به‌سوی ایالات متحده گرفته، بکاهد. تلاش برای درز زدن قطع اینترنت و فراهم کردن دسترسی به نت خارج از فضای ساختار زیرساخت اینترنت ازجمله تلاش‌های مشهود بی‌بی‌سی است که از سردرگمی رسانه سلطنتی انگلستان حکایت دارد. سردرگمی که علت آن را شاید بتوان در کلام یکی از به‌اصطلاح کارشناسان بی‌بی‌سی جست‌وجو کرد؛ شاهد علوی به‌عنوان روزنامه‌نگار ساکن واشنگتن تاکید می‌کند با بسیاری از روزنامه‌نگاران داخل ایران در ارتباط است و به‌صراحت می‌گوید «دوستانی که در داخل فعال هستند و کار رسانه‌ای و احیانا سیاسی می‌کنند قبلا برای اطلاع‌رسانی با ما در تماس بودند، ولی با قطع اینترنت امکان سازماندهی آنها و اینکه حال یک آیده جمع شوند، برایشان ممکن نبود.» علوی می‌گوید چون تلفن‌ها امکان شنود دارد از تلفن استفاده نمی‌کنند!

ادامه از صفحه ۱۲

عدم‌هماهنگی تصاویر با روایت‌های همزمان پخش شده از بی‌بی‌سی چنان مشهود است که حتی صدای برخی تحلیلگران این شبکه را هم درمی‌آورد. به‌عنوان مثال یکی از اقتصاددانان پیش از آنکه بحث اقتصادی خود درخصوص افزایش قیمت بنزین را آغاز کند، معترض می‌شود که چرا وقتی می‌خواهد ابعاد اقتصادی را شرح دهد، بی‌بی‌سی تصاویر سیاسی به نمایش می‌گذارد و می‌خواهد تصویر اصلاح شود. اگرچه اصلاحی در کار نیست و فیلم‌هایی از اقدامات خشونت‌آمیز پس‌زمینه گفت‌وگوی تلفنی وی پخش می‌شود.

در اولین روز اعتراضات، مجری بی‌بی‌سی در توصیف اعتراضات نسبت به افزایش قیمت بنزین از دود، خون، خشونت و کشتار در ایران می‌گوید و دکله‌اش را به این سوال که چه نهادی پاسخ کاسه صبر لبریز شده مردم را می‌دهد، در ادامه می‌گوید: از این رو ضمن تهییج مخاطبان، نظام جمهوری اسلامی را در بن‌بست جمع‌آوری کرده و ادعای سرکوب مردم را طرح می‌کند. بی‌بی‌سی برای اثبات ادعای خود فیلمی کوتاه به نمایش می‌گذارد. فیلمی که با عنوان شلیک گسترده نیروی انتظامی به مردم به استقبال آن می‌رود و البته یک تن از فیلم ۱۷ ثانیه‌ای ادعایی تنها تصاویری که پخش می‌شود حرکت آرام ۶-۷ نفر در خیابانی خلوت است که به‌جمعی حدود ۱۰۰ نفره ختم می‌شود و در این میان راوی‌تگر فیلم با هیجان و فریاد در این ۱۷ ثانیه، ۶ بار از واژه مردم استفاده می‌کند. آموزش و تاکیدات گسترده بر ضبط تصاویر یکی از محتواهای پرتکرار بی‌بی‌سی در روزهای گذشته است. بی‌بی‌سی فارسی بخش وسیعی از تبلیغات خود را به این مساله اختصاص داد و تاکید کرد از طریق این تصاویر می‌توان وجه‌بین‌المللی جمهوری اسلامی را زیر سوال برد. مجریان بی‌بی‌سی در طول این مدت به‌صراحت نسبت به عدم بازتاب اعتراضات ایران در رسانه‌های بین‌المللی اعتراض کردند. آنها پیش از هرکسی می‌دانستند که ادعای وقوع انقلاب در ایران و گسترده‌گی اغتشاشات برای باورپذیری، باید بازتاب بیشتری پیدا کند. از این رو مترصد ارائه به‌عناوین مختلف تصریح کردند وقتی رسانه‌های بین‌المللی این‌همه‌بیشتر تحولات هنگ کنگ، شیلی و درمورد خاورمیانه عراق و لبنان بازتاب پیدا کردند و حتی کشورهای اروپایی خیلی واکنشی نداشتند و سیاستمداران آمریکا هم آن‌طور که باید مشهود به‌حمایت از اغتشاشات نپرداختند. در همین راستا به مجری بی‌بی‌سی به‌عنوان نمونه‌ای که از گزارش‌نویسی رعنا رحیم‌پور، یکی از مجریان بی‌بی‌سی فارسی، برای بخش انگلیسی بی‌بی‌سی اشاره کرد.

در طول این مدت تقریبا در بخش‌های خبری و گفت‌وگوهای بخش شده از بی‌بی‌سی فارسی برای حفظ تظاهر حرفه‌ای یک‌زوجیا به‌گانه‌ای از میهمانان دعوت می‌شدند، اقدامی که مسبوق به سابقه هم بود و معمولا از این جهت صورت می‌گیرد که نظرات مخالف و موافق شنیده شود. جالب اینکه در این نارضایتی مردم با استفاده از تفسیر اقتصادی افزایش قیمت بنزین بود. گفت‌وگوها با کارشناسان اقتصادی و ارائه این تصویر که اقدام دولت علیه معیشت مردم بوده و وضع اقتصاد ایران را بحرانی‌تر خواهد کرد، موضوعی است که از نخستین ساعات اقدام دولت تا همین امروز پای ثابت تحلیل‌های این شبکه اپوزیسیون بوده است. در یک هفته گذشته در تلویزیون ایران اینترنشنال، تفسیر اقتصادی از افزایش قیمت بنزین به‌نفع آنوب، دست کم از دو سیر عمده پیگیری شده است. اولین مورد ارائه تصویر نابسامان و نامطلوب از اقتصاد کشور و بازنمایی یک افق کور از بهبود معیشت مردم بوده که اغلب با صحبت از شاخص فقر و فلاکت آغاز گرفته است. ۲۶ آبان و در ابتدای برنامه چشم‌انداز که یک برنامه تحلیلی گفت‌وگومحور است، در برخش انتشار پیام‌های مردمی و زمانی که تصاویر برخی تجمعات اعتراضی را نشان می‌داد، صدای چند نفر از به‌اصطلاح هیوهتان پخش شد که با لحن بسیار شدید، معترض وضع موجود بودند. اگرچه از مشی کلی شبکه‌های خارج‌نشین -با توجه به گاف‌هایی که در بخش پیام‌های مردمی سابقه‌ای طولانی دارد- می‌توان حدس زد که این پیام‌ها قلابی است، اما انتظار می‌رود در رابطه با همین پیام‌های ساختگی نیز کمی حرفه‌ای‌تر اقدام شود. به‌هر حال یکی از به‌اصطلاح مخاطبان معترض برنامه در یک پیام صوتی که از آنتن این برنامه پخش می‌شد، در حدود یک دقیقه صحبت، ۶ بار تکرار کرد «ما بدبختیم» و «نورو خدا به دادمون برسید»! درحالی که این طور عجز و التماس اغراق شده از صدها سال طول بکشد، پنبه‌های خود را خود خواهد شکاند. در همین راستا، به‌عنوان نمونه‌ای از صدها مشابه می‌توان به کمکش می‌آید. به‌عنوان نمونه مهدی جلالی تهرانی که سابقه همراهی با روح‌الله زم در آمدنیوز را دارد و روابطش با عوامل رژیم صهیونیستی نیز عیان شده است، در بی‌بی‌سی فارسی به‌عنوان همراه جریان سوم از نیویورک معرفی می‌شود. جلالی مدعی می‌شود که اعتراضات در ایران صحنه جنگ است که به مردم تحمیل شده است. بی‌بی‌سی فارسی در ادامه ایران تاسف می‌کند از اینکه حتی برخی تحلیلگران اپوزیسیون نیز بین مردم و اخلالگران تفکیک قائل می‌شوند! در همین راستا، به‌عنوان نمونه رعنا رحیم‌پور (مجری بی‌بی‌سی) به‌صراحت می‌گوید: «تخریب اموال عمومی بخشی از یک مبارزه است»، قابل تأمل اینکه جلالی با اموال حاکمیت خواندن اموال عمومی تخریبش را لازم می‌خواند!

در نمونه‌ای دیگر برای جلوگیری از حفظ ژست بی‌طرفی رسانه، یکی از میهمانان بی‌بی‌سی در فرصتی کوتاه از اعتراض مسالمت‌آمیز دفاع می‌کند و البته در جملات بعدی با این جمله که «اولا اینکه رسیدن به خواسته تهییج نسل جوان به آشوبگری می‌پردازد. احمد هاشمی که گویی هنوز کابوس شکست هم‌کیشانش در عملیات فروغ جاویدان منافقین را می‌بیند در ادعایی مضحک تاکید می‌کند در ایران حمله هوایی نسبت به معترضان صورت می‌گیرد! بی‌بی‌سی حتی پا را از این فراتر می‌گذارد و تاکید می‌کند معترضان با حمله به پادگان‌ها و کلانتری‌ها از سلاح‌های به دست آمده برای مقاصد دفاع مشروع استفاده کنند!

سیاه‌نمایی و تحلیل اقتصادی به نفع آشوب

یکی از نخستین ابزارهای تلویزیون ایران اینترنشنال برای ساعاتی که هنوز خبر افزایش قیمت بنزین فراگیر شده بود و اپوزیسیون خارج‌نشین افق متعینی برای اعتراضات نمی‌دید، دمیدن در تنور جمله کوتاه به‌صورت بسیار اغراق‌شده‌ای چندین‌بار از فقر، گرسنگی و بدبختی کرده در ایران بود. در این برنامه است. مبسر دومی که این شبکه دنبال کرده تفسیر اقتصادی طرح اصلاح قیمت بنزین بوده است. تحلیل منفی و سیاه‌نمایی کارشناسان این شبکه درباره هدف و غرض از اجرای این طرح و نتیجه حاصل از آن ذهن مخاطب را به این سمت می‌برد که افزایش قیمت بنزین تیر خلاص بر پیکر معاش مردم است. در حالی که هیچ قرینه‌ای برای این ادعاها وجود ندارد. ۲۴ آبان که اولین روز پس از اجرای سهمیه‌بندی بنزین بود، «چشم‌انداز» که مهم‌ترین برنامه تحلیلی ایران اینترنشنال است، کل بحث خود را به طرح اصلاح ابعاد اقتصادی این طرح اختصاص داد و با طرح سوال‌های چندبار از کارشناسان اصرار داشت که افزایش قیمت بنزین را توطئه دولت علیه مردم و معیشت آنها جلوه دهد. این استراتژی البته در یک هفته اخیر ادامه پیدا کرد و گردانندگان این شبکه همواره سعی کردند مبانی کارشناسی این طرح را به‌نفع آشوبگران مخدوش کنند. مثلا در چشم‌انداز «۲۶ آبان حسن داعی تحلیلگر اقتصادی تاکید کرد که «مردم ایران در فلاکت هستند و افزایش قیمت بنزین بر فلاکت آنها خواهد افزود.» یا شهریار آهی فعال سیاسی روی آنتن زنده این تلویزیون- علام کرد که «با این طرح ۹۵ درصد از مردم ایران زیر خط فقر می‌روند»، درحالی که برای هیچ‌یک از اینها مبنای کارشناسی در حدود یک دقیقه صحبت، ۶ بار تکرار کرد «ما بدبختیم» و «نورو خدا به دادمون برسید»! درحالی که این طور عجز و التماس اغراق شده از طرف یک ایرانی برای هیچ یک باورپذیر نیست. ادبیات یک ایرانی نیست. در یک مورد دیگر ناصر آرزانی، هنرمندی که سال‌ها در خارج از ایران زندگی کرده در گفت‌وگو با آنتن زنده این تلویزیون طی چند جمله کوتاه به‌صورت بسیار اغراق‌شده‌ای چندین‌بار از فقر، گرسنگی و بدبختی کرده در ایران بود. در این برنامه است. مبسر دومی که این شبکه دنبال کرده تفسیر اقتصادی طرح اصلاح قیمت بنزین بوده است. تحلیل منفی و سیاه‌نمایی کارشناسان این شبکه درباره هدف و غرض از اجرای این طرح و نتیجه حاصل از آن ذهن مخاطب را به این سمت می‌برد که افزایش قیمت بنزین تیر خلاص بر پیکر معاش مردم است. در حالی که هیچ قرینه‌ای برای این ادعاها وجود ندارد. ۲۴ آبان که اولین روز پس از اجرای سهمیه‌بندی بنزین بود، «چشم‌انداز» که مهم‌ترین برنامه تحلیلی ایران اینترنشنال است، کل بحث خود را به طرح اصلاح ابعاد اقتصادی این طرح اختصاص داد و با طرح سوال‌های چندبار از کارشناسان اصرار داشت که افزایش قیمت بنزین را توطئه دولت علیه مردم و معیشت آنها جلوه دهد. این استراتژی البته در یک هفته اخیر ادامه پیدا کرد و گردانندگان این شبکه همواره سعی کردند مبانی کارشناسی این طرح را به‌نفع آشوبگران مخدوش کنند. مثلا در چشم‌انداز «۲۶ آبان حسن داعی تحلیلگر اقتصادی تاکید کرد که «مردم ایران در فلاکت هستند و افزایش قیمت بنزین بر فلاکت آنها خواهد افزود.» یا شهریار آهی فعال سیاسی روی آنتن زن